

Το Μυστηριόμετρο.

Ο κλάδος των Infographics (πληροφοριακών γραφημάτων) έχει σίγουρα εξελιχθεί τις τελευταίες δεκαετίες (θερμές ευχαριστίες στη *USA Today* για τους πίνακες και τα γραφήματα). Η ιδέα είναι η δημιουργία ενός οπτικού έργου επικοινωνίας που μπορεί να γίνει κατανοητό σε οποιαδήποτε γλώσσα. Το «Μυστηριόμετρο» στην απέναντι σελίδα είναι ένα τέτοιο παράδειγμα: μια απλή κλίμακα που επισημαίνει την ισορροπία ανάμεσα στη Σαφήνεια (!) και στο Μυστήριο (;) – το πρώτο είναι στο 1 και το δεύτερο στο 10–, και την οποία έχω εφαρμόσει σε όλα τα οπτικά παραδείγματα του βιβλίου.

Σημείωση: Όταν κάτι βρίσκεται στο ένα ή στο άλλο άκρο της κλίμακας, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι καλό ή κακό. Όπως με όλα τα πράγματα στη ζωή, θα πρέπει να λάβουμε υπόψιν μας το περιβάλλον. Ορισμένα παραδείγματα θα είναι εκνευριστικά μυστηριώδη ενώ θα έπρεπε να είναι ξεκάθαρα, και άλλα θα είναι πολύ ξεκάθαρα ενώ θα απαιτούσαν και λίγο περισσότερη διακριτικότητα. Και το αντίστροφο.

Οπότε ας αρχίσουμε...

Μαθαίνοντας να κρίνω.

Συχνά με ρωτούν «Τι σε εμπνέει;» και «Πώς ξεμπλοκάρεις όταν δεν έχεις έμπνευση;». Η όχι και τόσο χρήσιμη απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι ότι μπορώ να αντλήσω έμπνευση σχεδόν από οτιδήποτε, είτε καλό είτε κακό. Όταν όμως έχεις να λύσεις ένα πρόβλημα – μια διαρροή, ποντίκια στην αυλή σου, τη βελτίωση της σχέσης σου –, η έμπνευση και το πρώτο στοιχείο για το τι πρέπει να κάνεις βρίσκονται στην ανάλυση του ίδιου του προβλήματος. Από εκεί πηγάζει η λύση.

Αναφορικά με το δημιουργικό αδιέξοδο, αντλώ έμπνευση από το περιβάλλον μου, από τα πράγματα και τα άτομα που περιλαμβάνει. Είμαι τυχερός που ζω και εργάζομαι στο Μανχάταν, κι έτσι, όταν κολλάω, το μόνο που χρειάζεται να κάνω είναι να περπατήσω δύο ή τρία τετράγωνα προς οποιαδήποτε κατεύθυνση και μου 'ρχεται αστραπιαία στο νου η δύναμη του ανθρώπου και η ικανότητα να δημιουργούμε πράγματα παρά τη μαζική αδιαφορία και τα κόστη που αυξάνονται. Βλέπετε καταπληκτικά παραδείγματα σχεδιασμού (το MoMA, το Κτίριο Chrysler, το Σέντραλ Παρκ), κάποια άλλα που είναι σκέτη καταστροφή (υπόγειες διαβάσεις που είναι πολύ μικρές για να εξυπηρετήσουν τους διερχόμενους πεζούς, οι φωτεινές σημάσεις των ταξί εκτός βάρδιας, η προβληματική οριοθέτηση των πεζοδρομίων στα οποία γίνονται εργασίες) και όλα τα ενδιάμεσα.

Αλλά δεν χρειάζεται να είστε Νεοϋορκέζοι ή γραφίστες για να εκτιμήσετε πώς δημιουργείται το καθετί και πώς λειτουργεί μέσα στον κόσμο. Απλώς πρέπει να δείξετε ενδιαφέρον. Και, ναι, πρέπει να κρίνετε, συχνά με βάση την πρώτη σας εντύπωση. Γιατί λοιπόν να μη μάθετε πώς να το κάνετε καλύτερα;

Θα σας παρουσιάσω ορισμένα παραδείγματα από αντικείμενα και μέρη που διαμορφώνουν τις ιδέες μου αναφορικά με το σχεδιασμό και πώς αυτός μπορεί ή όχι να αποδώσει. Τα συναντώ καθημερινά – και ήμουν εγώ αυτός που τράβηξε όλες τις φωτογραφίες που θα δείτε παρακάτω.

Ας αρχίσουμε με κάτι απλό, το οποίο συχνά δεν παρατηρούμε:

Αντίο.

Πατάω αυτό το κουμπί (απέναντι) στο τέλος κάθε εργάσιμης ημέρας για να ανοίξουν οι γυάλινες πόρτες του ανελκυστήρα που βρίσκεται στον όροφο του γραφείου μου και να φύγω. Το κουμπί έχει ξεκάθαρη θέση, αλλά το μυστήριο είναι γιατί υπάρχει. Είναι προφανώς ακόμα ένα μέτρο ασφαλείας, αλλά ασφάλεια απέναντι σε τι; Στο να φύγω; Γιατί;

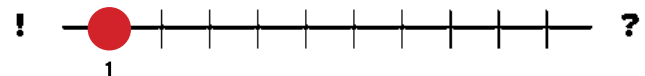
Υπάρχουν κόκκινα κουμπιά να πατήσεις σε ολόκληρη τη Νέα Υόρκη, συνήθως για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης: σε ανελκυστήρες, σε αποβάθρες του μετρό και σε τηλεφωνικούς θαλάμους. Όμως αυτό δεν είναι ένα από εκείνα' χρησιμεύει απλώς για να ανοίξει η πόρτα και να μου επιτρέψει να βγω έξω.

Πρώτη εντύπωση: Από τι κινδυνεύω εδώ;

120

121

ΕΡΓΑΣΙΑ:

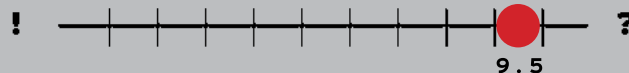
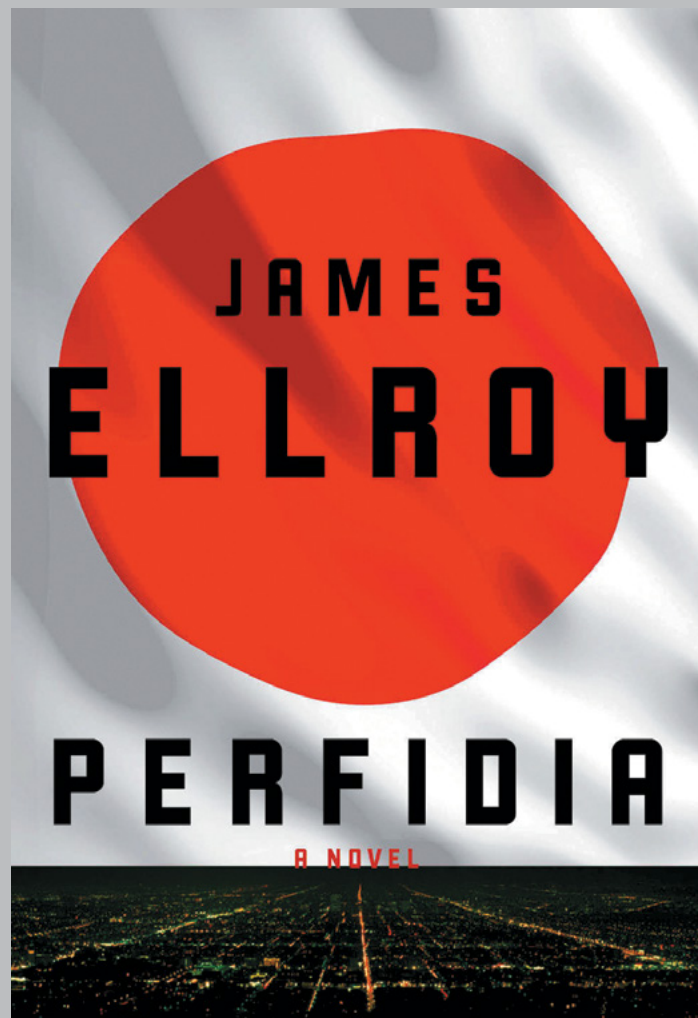
PERFIDIA ΤΟΥ ΤΖΕΪΜΣ ΕΛΡΟΪ

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ
ΤΟΥ ΠΕΡΛ ΧΑΡΜΠΟΡ ΣΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

122 Το κόκκινο κουμπί μεταμορφώνεται σε κάτι εντελώς διαφορετικό σε αυτό το σχέδιο για το βιβλίο του Τζέιμς Έλροϊ σχετικά με το τι σημαίνουν τα γεγονότα της 7ης Δεκεμβρίου 1941 για την Πόλη των Αγγέλων και πώς ο τρόπος που ερευνάται ένα φρικιαστικό έγκλημα από τον ερευνητή-χημικό Χιντέο Ασίντα του αστυνομικού τμήματος του Λος Άντζελες σχετίζεται με όλα αυτά. Η φυλάκιση των Ιαπωνοαμερικανών συμπατριωτών του στην Καλιφόρνια στην απαρχή της ανάμειξης των ΗΠΑ στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο απλώς οξύνει την ένταση, την αγωνία και το φόβο.

Προσπάθησα να μεταφέρω αυτή την ένταση στο εξώφυλλο συνδυάζοντας τη γραφιστικά εντυπωσιακή ιαπωνική σημαία, τον «ανατέλλοντα ήλιο», με το άμεσα αναγνωρίσιμο οδικό δίκτυο του Λος Άντζελες τη νύχτα. Αυτό δημιουργεί μια οπτική σύγκρουση ανάμεσα στο φως και το σκοτάδι, το κοντινό και το μακρινό, τη χαρά και τη μιζέρια.

Η ιδέα πίσω από αυτό είναι ότι, ακόμα κι αν δεν γνωρίζετε τι σημαίνει «perfidia», θα θελήσετε να μάθετε.

Τι πρόκειται να συμβεί μετά;

Αυτό, βασικά, είναι ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια, έτσι δεν είναι; Τα μπισκοτάκια της τύχης υπάρχουν εδώ και καμιά εκατοστή χρόνια και μετά από ένα γεύμα σε κινέζικο περιμένουμε να δούμε τι μας επιφυλάσσει το μέλλον. Ή τουλάχιστον μας διασκεδάζουν, προτρέποντάς μας να σκεφτούμε τι μπορεί να σημαίνουν. Από τη μια, είναι χαζά από την άλλη, ίσως είναι κάτι που πρέπει να σκεφτούμε.

Η σχεδιάσή τους είναι ένας συναρπαστικός συνδυασμός απλότητας και αφαίρεσης που ξυπνάει τη φαντασία και αποκαλύπτει τις άπειρες εικασίες για τα παιχνίδια της μοίρας. Και όλα αυτά από μία πρόταση γραμμένη σε ένα κομματάκι χαρτί.

Και μετά, φυσικά, υπάρχει η ερμηνεία: τα μηνύματα είναι σκοπίμως αόριστα, ώστε να προσπαθούμε να τα εξηγήσουμε με βάση τις προσωπικές μας εμπειρίες.

Πρώτη εντύπωση: Τι σημαίνει αυτό και πώς σχετίζεται με μένα;

